

SØNDAG D. 16. AUGUST 2009

Prædiken af Søren P. Grarup

Indgangsort: Johannesevangeliet kap. 4 v. 24.

Epistellæsning: 1. Korinterbrev kap. 3 v. 9-23

PRÆDIKENTEKST: **MATTÆUSEVANGELIET KAP. 21 V. 12-17**

(Teksten Matt. 21,12-17 parallel til tekstrækkens prædikentekst Luk. 19,41-48)

Siden politiet natten til torsdag gik ind i Brorsons Kirke i København og ryddede kirken for de afviste irakiske asylsøgere, der i tre måneder havde søgt tilflugt i kirken for at undgå at blive tvangshjemsendt til Irak, er der blusset en voldsom diskussion op om kirken som et fredhelligt sted. En diskussion, som nogle steder synes at overskygge diskussionen om de mennesker, som torsdag nat kunne begynde et nyt, uhyggeligt kapitel i deres livshistorie.

De mennesker skal vi ikke et øjeblik glemme, men lad os alligevel her begynde ved diskussionen om kirkens fredhellighed.

Traditionen går helt tilbage til det 4. århundrede, da kejser Theodosius ved lov gjorde kirkebygninger fredhellige - d.v.s. at forfulgte mennesker kunne søge sikkerhed i kirkerummet. Her måtte ingen bære våben eller lægge hånd på andre.

Tanken går faktisk helt tilbage til templet i Jerusalem. Hvis en mand på flugt - fra fjender eller fra øvrighed - kunne nå frem til altret og gribe fat i et af altrets fire horn, så var han reddet. Kejserens lov om kirkens fredhellighed blev lov i hele Europa, efterhånden som kristendommen bredte sig. Også i Danmark var det lov op gennem middelalderen. Den lov blev afskaffet ved reformationen. Derefter hed det, som det stadig hedder, når det gælder folkekirkerne, at kirkerummet ikke må bruges til noget, der strider mod rummets særlige karakter. Netop den bestemmelse gav rum for, at kirkebygninger fortsat blev betragtet som fredhellige - ikke på grundlag af juraen, men på grundlag af traditionen.

Den lov/tradition er så vidt vides kun brudt tre gange her i Danmark, siden Harald Blåtand kristnede danerne. Første gang var, da Kong Knud, som senere fik tilnavnet "den hellige", i 1086 blev myrdet foran altret i Albani Kirke i Odense.

Anden gang var, da politiske aktivister i 1970 ikke søgte beskyttelse, men besatte Hjørdemål Kirke i Thy, og politiet ryddede kirken for at undgå voldelige sammenstød mellem aktivisterne og egnens beboere. Her var det både aktivisterne og beboerne, der brød traditionen om kirkens fredhellighed, og politiet, der løste situationen op.

Tredje gang var natten til torsdag, da bevæbnet politi på foranledning af landets regering - det er en helt ny situation - gik ind i Brorsons Kirke og tømte kirken for et halvt hundrede irakiske flygtninge, som - med medhold fra alle internationale eksperter uden for Christiansborg - frygter for deres liv, hvis de sendes til Irak, og derfor havde søgt kirkeasyl i en forventeligt fredhellig kirkebygning.

At det set ud til, at 60 % af landets befolkning støtter politiaktionen, gør ikke sagen mindre speget - tvært imod. Der er over de seneste årtier virkelig sket et holdningsskred af de store.

Nu kan man jo selvfølgelig sige, at diskussionen om kirkens fredhellighed slet ikke er vores problem. For vi er frikirke og ikke folkekirke, og baptister har altid haft et meget afslappet forhold til begrebet heligsteder. Mursten er ikke hellige. Kirken er ikke bygninger men mennesker.

Ikke desto mindre har vi tid til anden nydt godt af traditionen - f. eks. når Emil Jensen - en bredskuldret gartner med næver på størrelse med en halv folkevogn - kunne sende politiet ud, når de en mandag aften kom til baptistkirken i Odense for at hente en, der var til afholdsmisionens møde for arbejds- og hjemløse - populært kaldet sprittermøde. Det var i 1950-60'erne. Eller når

vi i kaffestuen i Blåkildekirken i Tåstrup i 70'erne fik besøg af et par forpustede knægte, der lige havde lavet et bræk i købmandens tobaksautomat, og politiet holdt i bilen uden for kirken og ventede pænt uden at komme ind, og vi fik mulighed for nogle samtaler, som muligvis kunne hjælpe de unge til et bedre liv. Og så gik vi jo også ud med en kande kaffe til politiet derude i bilen.

I sådanne situationer har vi været glade nok for, at kirkebygningen blev regnet for et helligsted, der var fredhelligt.

Vi har nok haft et ret broget og inkonsekvent forhold til begrebet hellige huse.

Hvad skal vi tænke og mene om det? - Lad os gøre, som det er god skik hos os, og gå til Ny Testamente og spørge Jesus.

Vort indgangsord i dag : "Gud er ånd, og de, som tilbeder ham, skal tilbede i ånd og sandhed," (Joh 4,24) er hentet fra Jesu samtale med den samaritanske kvinde ved Sykarbrønden - et af samritanernes hellige steder på Sikembjerget. På et spørgsmål om skismaet mellem templet i Jerusalem og Sikembjerget svarer Jesus, at det er hverken her eller dér, Gud skal tilbedes, for "Gud er ånd, og de, som tilbeder ham, skal tilbede i ånd og sandhed,"

Og vi nikker. Mursten er - selv om de er lavet af det fineste marmor, som templet var bygget af - ikke hellige. Det handler om hjerter.

Og så møder vi Jesus i dagens prædikentekst på tempelpladsen i Jerusalem, hvor han bogstaveligt talt går amok i raseri over den vanhelligelse af stedet, som han så - kræmmere og vekselerere og simpel grådighed og egoistisk ragen til sig. »Der står skrevet: »Mit hus skal kaldes et bedehus.« Men I gør det til en røverkule.«

Jesus regnede faktisk templet i Jerusalem for et helligt sted. Ikke fordi det strålede af marmor og guld, men fordi her var et sted, hvor mennesker forventede at møde Gud - og Gud mødte mennesker her. Vi skal ikke tro, at templet blot var farisæiske rænker og religiøst skuespil. Det var faktisk et mødested mellem Gud og mennesker - uden at Gud dog på noget tidspunkt har kunnet spærres inde og låses fast bag templets mure.

Dér hvor Gud møder mennesker og han tilbedes i ånd og sandhed - der er et helligt sted. Som f. eks. her, hvor vi mødes for sammen at tilbede og lovprise Gud, lytte til hans ord, bede, dele Herrens nadver - og gang på gang oplever vi, at Gud møder os her. Det gør ikke dette træværk og disse mursten hellige i sig selv. Det samme kan ske på en bar pløjemark eller hjemme i en stue. Men der, hvor Gud møder mennesker, dér er et helligt sted.

Da Jesus har ryddet templet, så viser han, hvordan denne hellighed tager sig ud, når man springer de teoretiske, teologiske diskussioner over og går direkte til jordnær praksis: Han tager sig af de bange, irakiske flygtninge - - nå nej, dér var det de blinde og lamme - samfundets magtesløse og udskudte og uønskede - og helbreder dem. Og han tager imod - ikke det avancerede firstemmige kirkekor - men børnenes umiddelbare lovsang - - "i ånd og sandhed."

Beretningen om tempelrensningen er en af de få beretninger, som alle fire evangelister har med. Går vi til Johannesevangeliet - det er altid skruet lidt anderledes sammen end de tre andre - så munder historien ud i at Jesus siger: »Riv dette tempel ned, og jeg vil rejse det igen på tre dage.« Da sagde jøderne: »Dette tempel er der bygget på i 46 år, og så vil du rejse det igen på tre dage?« Men, tilføjer Johannes, det tempel, han talte om, var hans legeme. (Joh 2,19-22)

Det var Palmesøndag episoden fandt sted. Fredag derefter bliver han henrettet på et kors, men opstår tre dage efter.

Ordene om at rive templet ned og rejse det på tre dage, var markante og velkendte. Det er kun Johannes, der refererer dem fra Jesu egen mund. Men iflg. både Mattæus og Markus var det de ord, Jesus blev dømt til døden for.

Paulus har også kendt de ord og også meningen med dem - det tempel, Jesus talte om, var hans legeme. Og Paulus griber denne tanke og videreudvikler den. Han siger til menigheden i Korint: I er Guds tempel, opbygget på grundvolden Jesus Kristus - for Guds Ånd bor i jer. Guds tempel er helligt - og det tempel er I. (1. Kor. 3,16-17)

Så kan vi igen nikke og i sekterisk selvtilfredshed konstatere, at vi havde ret: Det er ikke murstenene, der er hellige. Men så let slipper vi ikke. For nok var det korintermenigheden, at Paulus skrev disse ord til, men de handler jo også om os. "Guds tempel er helligt, og det tempel er I."

Vi er Guds tempel - vort liv, vort fællesskab, vor færden er mødestedet mellem Gud og mennesker her.

Jesus gav os et glimt af, hvordan templets hellighed ser ud i jordnær praksis, da han tog imod børnenes umiddelbare lovsang og tog sig af samfundets bundskrab, de blinde og lamme - de udstødte og uønskede.

Og vi så, hvad det kan indebære at *være* et sådant helligt tempel, da templet - Jesu legeme - blev revet ned i døden på korset - men rejstes af graven tre dage efter.

Det er dybt provokerende.

Børnenes umiddelbare lovsang - jo, her kan vi godt være så nogenlunde med.

Men hvad vil det sige at være Guds hellige tempel midt i et samfund, hvor der ævles løs om kristen kulturarv, mens materialisme og egoisme er blevet accepteret livsholdning og livsstil i en sådan grad, at de på højeste sted er blevet kollektiv politik, som ikke levner en flok irakiske flygtninge, som med rette frygter for deres liv, et sted, hvor simpel barmhjertighed vejer tungere end rigid jura?

Hvad vil det konkret sige i dagens Danmark, at være Guds hellige tempel, bygget på grundvolden Jesus Kristus - ham, som selv for at være det tempel blev korsfæstet, men opstod tre dage efter?

Jeg har ikke svaret, men spørgsmålet provokerer mig dybt.

Paulus sagde: I er Guds tempel, og Guds Ånd bor i jer.

Guds Ånd bor i jer - i os. Derfor tror jeg også, vi kan sammen finde svaret - hvis vi tør.